

UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ „RIETAVO KOMUNALINIS ŪKIS“
Įmonės kodas 171668992, adresas – Kvėdarnos g. 4, Vatušių k., Rietavo savivaldybė

METINIS PRANEŠIMAS

už 2023 metus

1. Įmonės veiklos apibūdinimas

Uždaroji akcinė bendrovė „Rietavo komunalinis ūkis“ veiklą vykdo nuo 2000-08-01. Pagrindinis įmonės tikslas – teikti centralizuotos šilumos, vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas Rietavo miesto ir Savivaldybės gyventojams. Šis metinis pranešimas teikiamas Rietavo savivaldybės tarybai – bendrovės steigėjai ir vienintelei akcininkei.

2023 metais įmonė vykdė įstatuose numatytą veiklą: tiekė šiluminę energiją, karštą ir šaltą vandenį, tvarkė nuotekas. Įmonės paslaugomis naudojasi ne tik Rietavo miesto, bet ir daugelio kitų Savivaldybės gyvenviečių gyventojai ir įmonės. Įmonė nuomojo techniką, vykdė elektros įrengimų eksploatavimo, gyventojų vandentiekio ir kanalizacijos tinklų prijungimo prie magistralinių tinklų darbus, naujų vandentiekio ir šilumos tiekimo tinklų įrengimo darbus.

Bendrovės administracija vykdomoje ūkinėje veikloje iškilančias problemas ir sunkumus sprendė kartu su Rietavo savivaldybės administracija, o svarbiausi klausimai buvo svarstomi Rietavo savivaldybės taryboje. Rietavo savivaldybės tarybos 2021-06-17 dienos sprendimu Nr. T1-108 „Dėl UAB „Rietavo komunalinis ūkis“ įstatinio kapitalo mažinimo ir didinimo“, nusprendė, kad valdybos įgaliojimai baigiasi nuo bendrovės įstatų įregistravimo Juridinių asmenų registre. Įregistravus naujos redakcijos įstatus, nuo 2021-08-17 dienos baigėsi UAB „Rietavo komunalinis ūkis“ valdybos įgaliojimai. Pagal galiojančios redakcijos įstatus vienasmenis valdymo organas – vadovas, kurio pareigų pavadinimas yra direktorius.

Per 2023 metus išleisti 34 direktoriaus įsakymai veiklos klausimais, gauti 321 ir išsiųsti 280 raštai, sudarytos 88 įvairios sutartys. Įvairios žinybos bendrovėje atliko 17 patikrinimų, surašė 18 aktus ir nustatė terminus pažeidimams pašalinti.

Bendrovė savo ūkinę veiklą vykdo trijuose gamybiniuose padaliniuose:

- 1) šilumos ūkio;
- 2) vandens ūkio;
- 3) energetiniame.

2. Finansinių ir nefinansinių veiklos rezultatų analizė

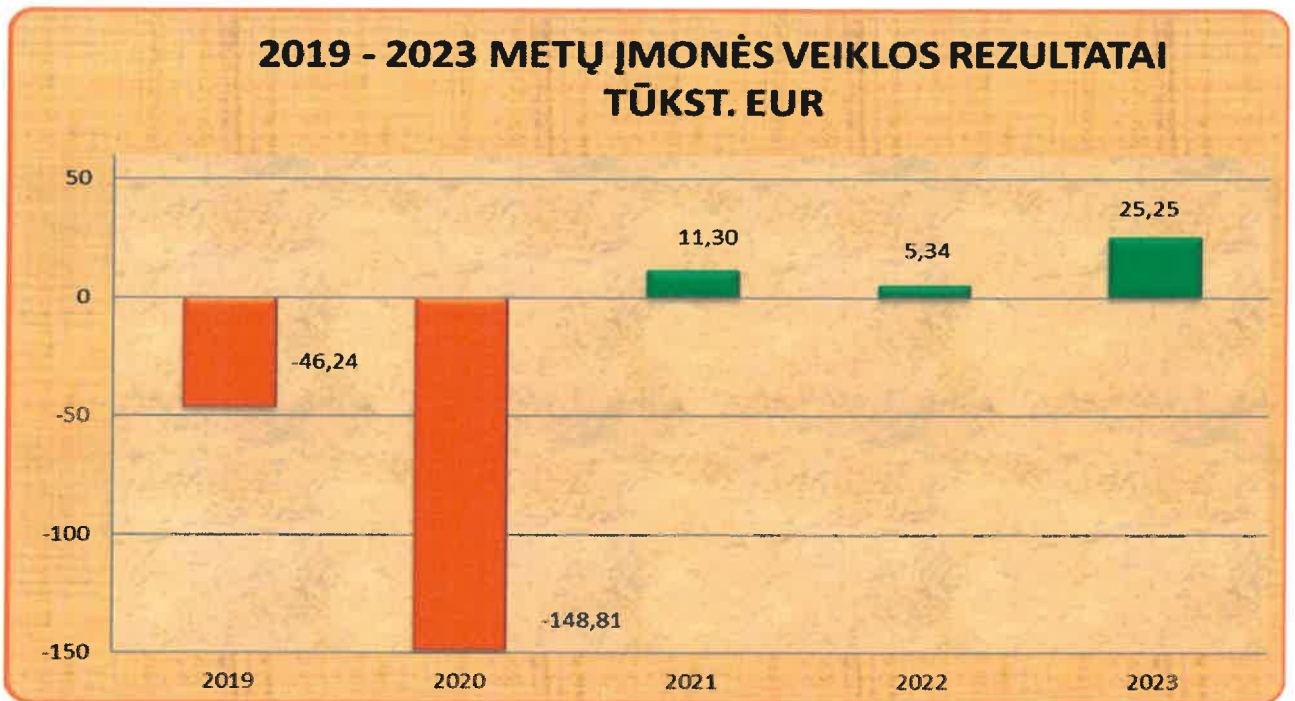
2.1. Finansinių rezultatų analizė

Metinėje finansinėje atskaitomybėje pateikti skaičiai rodo, kad bendrovė per 2023 metus uždirbo 25 253 Eur grynojo pelno (2022 metų pelnas – 5 342 Eur; 2021 metų pelnas – 11 304 Eur;). Lyginant su praėjusiais metais, įmonės veiklos rezultatai geresni ir įmonės veikla buvo pelninga.

Bendrovės finansinius rezultatus lemia visų padalinių (šilumos ūkio, vandens ūkio ir energetinio) veiklos rezultatai. Vandens padalinio veikla buvo pelninga, bet šilumos ir energetinio padalinio veiklos buvo nuostolingos. Praėjusiais metais iki mokesčių šilumos padalinio veiklos rezultatai, lyginant su 2022 metais buvo blogesni (2022 m. nuostolis 4 266 Eur, 2023 m. nuostolis 13 100 Eur), vandens ūkio padalinio veiklos rezultatai lyginant su 2022 metais geresni (2022 m. nuostolis 35 301 Eur, 2023 pelnas 52 649 Eur), energetinio padalinio veiklos rezultatai blogėjo (2022 m. pelnas 44 909 Eur, 2023 m. nuostolis – 4 263 Eur).

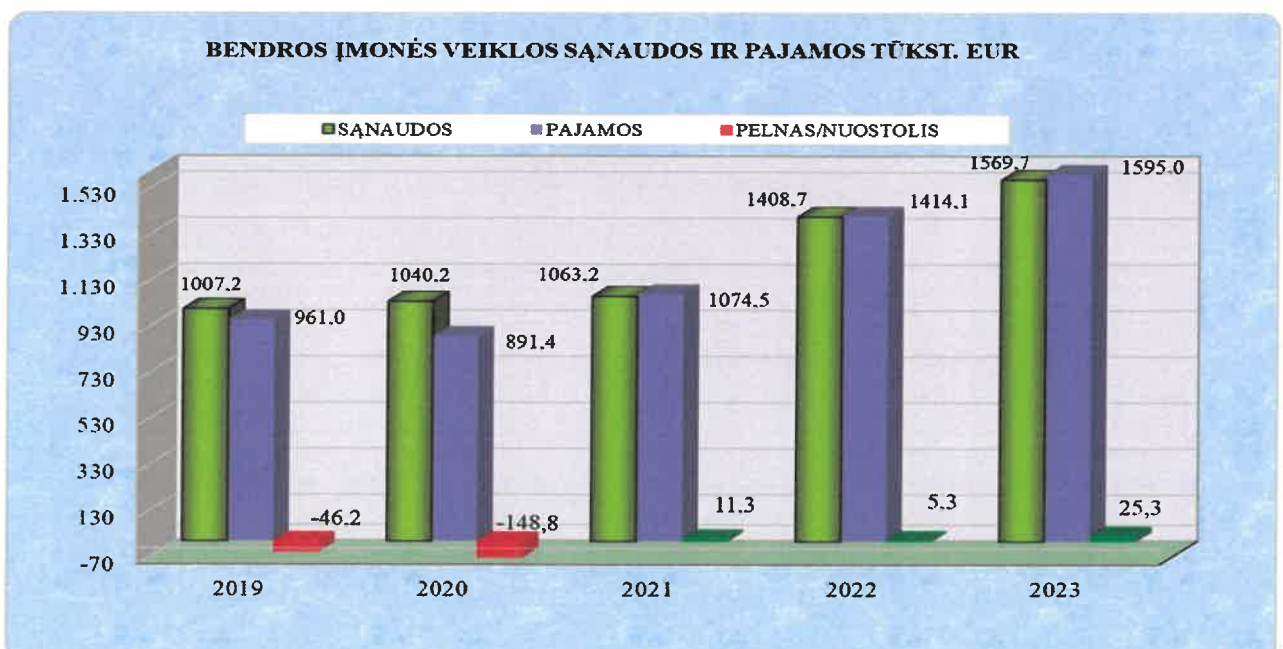
Įtakos, kad įmonės veikla buvo pelninga, turėjo geresni vandens ūkio padalinio veiklos rezultatai. Pelno ar nuostolio atsiradimo priežastys bus nagrinėjamos kalbant apie kiekvieno padalinio veiklą.

Įmonės pelningumo dinamika per 2019 – 2023 metus pateikta žemiau esančiame grafike.

Ataskaitinių metų pabaigoje bendrovė turėjo sukaupusi gamybos atsargų už 121 578 Eur (756 Eur daugiau negu 2022 m.), įmonių ir gyventojų skolos už suteiktas paslaugas siekė 215 520 Eur (su paskutinio mėnesio priskaitymais) ir, lyginant su ankstesniais metais, sumažėjo 55 230 Eur. Įmonių skolos sudarė 103 609 Eur (2022 m. – 153 370 Eur), gyventojų – 111 911 (2022 m. – 97 902 Eur). Atgaunant iš įmonių už suteiktas paslaugas priskaičiuotas pinigines lėšas, didesnių problemų neturime, nes per šildymo sezoną susikaupusias skolas įmonės iki šildymo sezono pradžios beveik apmoka. Šiek tiek daugiau problemų turime su gyventojų skolomis. Atsižvelgiant į situaciją 2023 metais gyventojams įteikta 20 išpėjimų dėl skolų grąžinimo, pasirašytas 1 skolos grąžinimo grafikas, su skolininkais buvo bendraujama ir telefonu, raginama mažinti išiskolinimus. Neplaniniu būdu patikrinti 195 abonentų ir vartotojų skaitiklių rodmenys.

Praėjusiais finansiniais metais įmonė, lyginant su 2022 metais, uždirbo daugiau pajamų, bet didėjo ir sąnaudos. Kaip matome žemiau pateiktame grafike, bendrovės veiklos pajamos didėjo 180 909 Eur, o sąnaudos 129 445 Eur. Sąnaudų didėjimą lėmė priežastys, kurios bus nagrinėjamos šiame pranešime. Pajamos didėjo dėl išaugusių paslaugų pardavimo kainų.

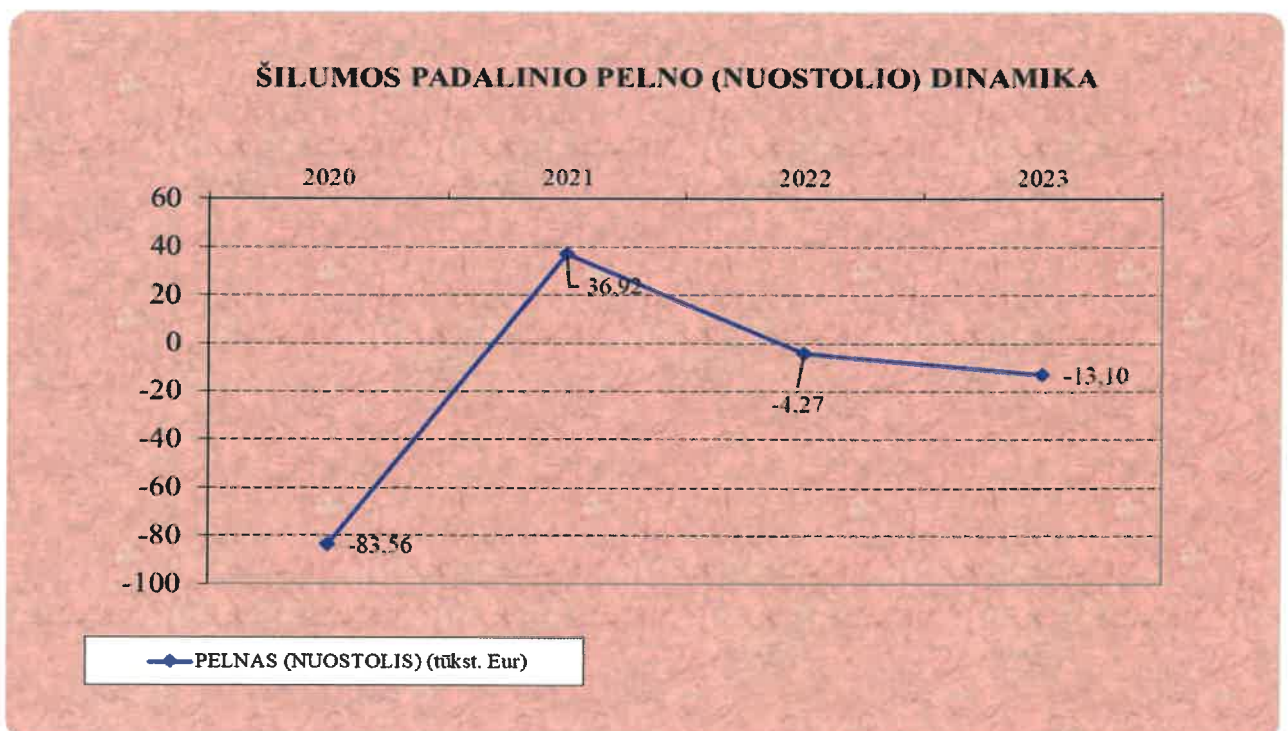

Šiame pranešime bus apžvelgta kiekvieno padalinio veikla, pristatyti nuveikti ir planuojami darbai. Plačiau nagrinėsime atskiras kiekvieno padalinio patiriamų sąnaudų dedamąsias dalis. Bendra įmonės finansinė analizė išsamiau pateikta aiškinamajame rašte.

2.2. Šilumos ūkio padalinio veiklos analizė

Iš savo veiklos šilumos ūkis 2023 metais uždirbo 703 528 Eur pajamų, tai – 55 112 Eur arba 8,5 proc. daugiau negu 2022 metais (2022 metų pajamos – 648 417 Eur; 2021 metų pajamos – 498 094 Eur). Padalinio uždirbamos pajamos priklauso nuo parduodamo šilumos kiekio ir šilumos kainos. Praėjusiais metais padalinio veiklos rodikliai gerėjo, gautas 26 032 Eur pelnas, tai geresni rezultatai negu praėjusio laikotarpio (2022 metų nuostolis – 4 266 Eur; 2021 metų pelnas – 36 919 Eur).

Žemiau pateiktame grafike matome padalinio pelno (nuostolio) kitimą 2020-2023 metais.

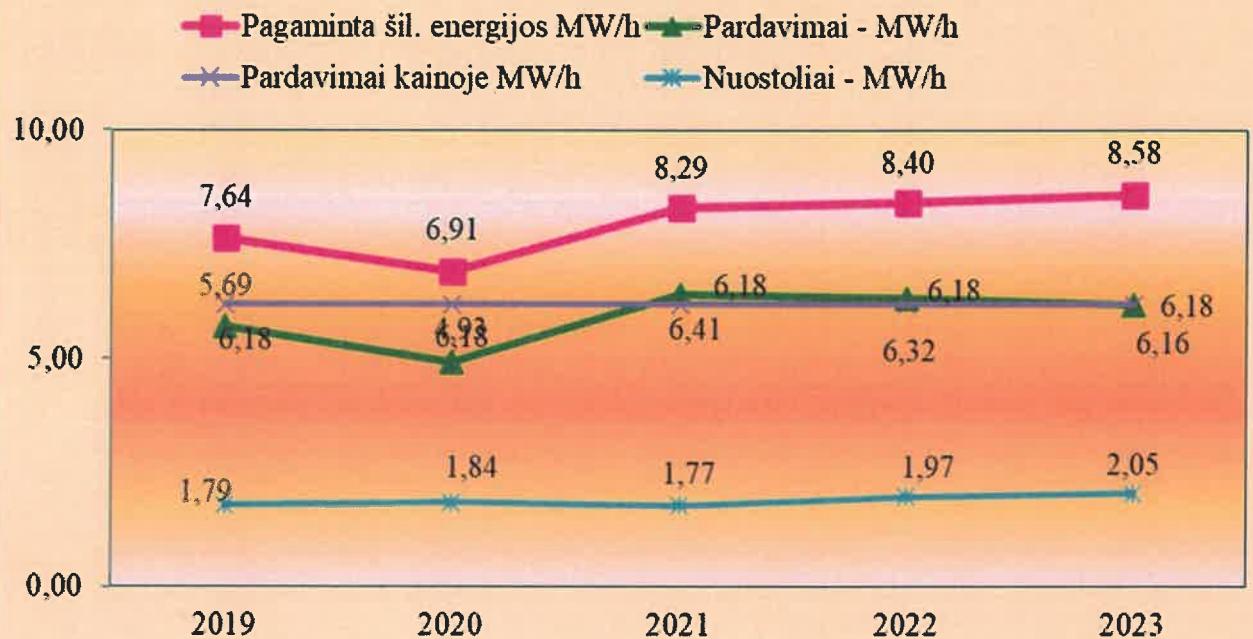

Ataskaitiniais metais pagamintas 8 585 MWh šilumos kiekis yra didesnis už ankstesniais metais pagamintą šilumos kiekį (2022 m. – 8 400 MWh; 2021 m. – 8 294 MWh; 2020 m. – 6 913 MWh). 2023 metų žiemos mėnesiai buvo šaltesni negu 2022 metų (vidutinė temperatūra – +3,09° C, 2022 m. – + 3,33° C), bet šildymo dienų skaičius buvo mažesnis (2023 metais – 191 dienos; 2022 metais – 209 dienos; 2021 metais – 212 dienų). Kadangi šildymo dienų skaičius buvo mažesnis, todėl ir šilumos parduota mažiau. Parduota 6 164 MWh šiluminės energijos, o tai 156 MWh arba 2,5 proc. mažiau negu 2022 metais (2022 m. – 6 320 MWh; 2021 m. – 6 405 MWh; 2020 m. – 4 930 MWh). Šilumos bazinėje kainoje numatytas parduoti šilumos kiekis sudaro 6 180 MWh. Pardavimo pajamos buvo mažesnės už sąnaudas ir tai lėmė, kad šio padalinio veikla buvo nuostolinga.

UAB „Rietavo komunalinis ūkis“, atsižvelgdama į didelius šilumos energijos nuostolius Rietavo miesto centralizuoto šilumos energijos tiekimo sistemoje ir į įmonės siekius didinti teikiamų paslaugų kokybę ir patikimumą, yra įgyvendinusi šilumos tiekimo tinklų modernizavimo projektus. Šiuo metu apie 80 proc. šilumos tinklų pakeista naujais bekanaliais, pramoniniu būdu izoliuotais, su monitoringo sistema vamzdžiais.

Informacija apie 2019–2023 metų šilumos gamybą, pardavimus ir nuostolius pateikta žemiau esančiame grafike.

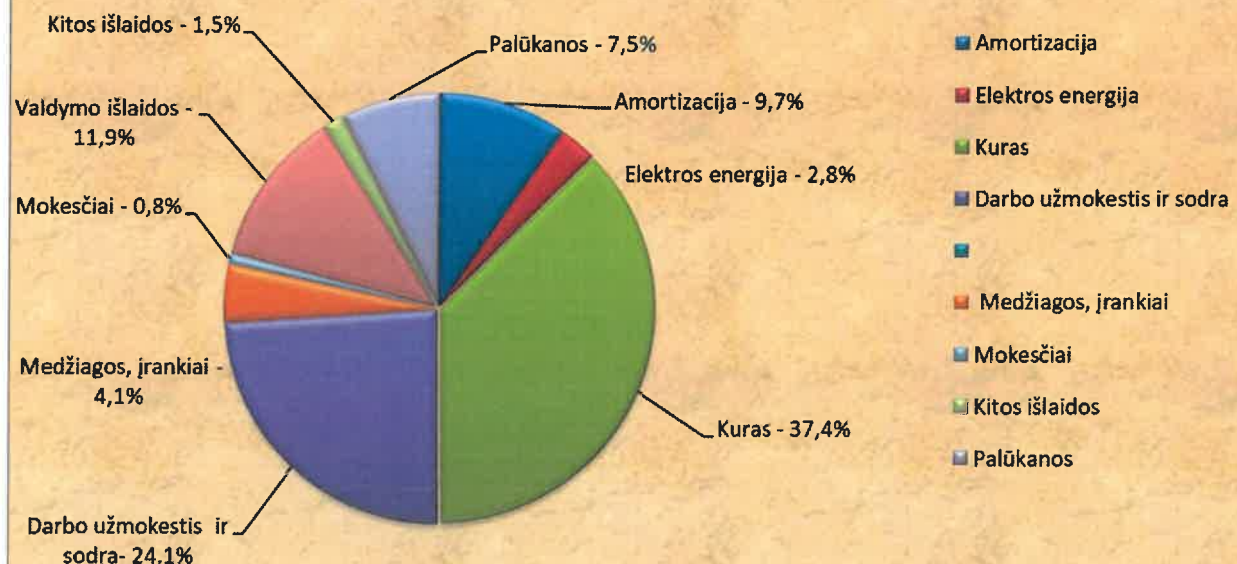
ŠILUMOS GAMYBA IR PARDAVIMAI PER 2019 - 2023 METUS MW/h

Iš grafiko matome, kad 2023 metais šilumos tinklų nuostoliai siekė 2,051 tūkst. MWh arba 24,66 proc. pateiktos į tinklą šiluminės energijos kiekio (2022 m. – 1,975 arba 23,51 proc.; 2021 m. – 1,773 arba 21,38 proc.; 2020 m. – 1,84 arba 26,68 proc). Šilumos tinklų nuostoliai yra mažesni už skaičiuojamuosius, pagal norminius metus suskaičiuotus šilumos nuostolius.

Pagamintos ir pateiktos šilumos kaina priklauso nuo patiriamų sąnaudų. Pagrindinės šilumos ūkio sąnaudų dedamosios pateiktos žemiau esančioje diagramoje.

2023 METŲ ŠILUMOS ŪKIO SĄNAUDŲ STRUKTŪRA

2023 metais priskaičiuota 69 488 Eur amortizacinių atskaitymų, jie sudarė 9,7 proc. visų šilumos ūkio sąnaudų (2022 m. – 71 319 Eur arba 10,9 proc.; 2021 m. – 72 909 Eur arba 15,8 proc.). Amortizacinių atskaitymų, lyginant su ankstesniais metais, sumažėjo. Tai lėmė, kad ataskaitiniais metais nudėvėta turto daugiau negu atstatyta.

Elektros energiją bendrovė perka biržos kainomis, elektros kainos stabilizavosi, todėl elektros energijos sąnaudos sumažėjo, jos sudaro apie 2,8 proc. visų sąnaudų. Už šilumos ūkyje suvartotas 132 285 elektros energijos kilovatvalandes, įmonė energijos tiekėjams per 2023 m. sumokėjo 20 143 Eur. Per 2022 m. suvartota 134 509 kWh elektros energijos, už ją sumokėta 33 100 Eur (2021 m. – 142 627 kWh, 13 970 Eur). Elektros energijos suvartojimo efektyvumui nustatyti stebima, kiek kilovatvalandžių elektros energijos suvartojama vienai megavatvalandei šiluminės energijos pagaminti ir pateikti. Šis rodiklis 2023 metais buvo 15,41 kWh/MWh (2022 m. – 16,01 kWh/MWh; 2021 metais buvo 17,2 kWh/MWh).

Didžiausią įtaką šilumos kainoms turi biokuro kaina, ji sąnaudų dedamojoje 2023 m. sudarė 37,4 proc. (2022 m. – 41,0 proc.; 2021 m. – 26,5 proc.; 2020 m. – 20,0 proc.). Kaip matome iš pateiktų skaičių, kuro dedamoji sąnaudose sudaro didelę dalį. Šilumos energijai pagaminti sunaudotas ir atitinkamas biokuro kiekis (2023 m. – 9 417 MWh; 2022 m. – 9 412 MWh; 2021 m. 9 368 MWh). Ataskaitiniais metais kuras šiluminei energijai pagaminti kainavo 267 901 Eur (2023 m. – 267 876 Eur; 2021 m. – 122 366 Eur).

Darbo užmokesčio sąnaudų dalis (su socialinio draudimo mokesčiu ir atostoginių kaupiniais) praėjusiais metais sudarė 24,1 proc. arba darbuotojų atlyginimų sąnaudos sudarė 172 563 Eur (2022 m. – 21,5 proc. arba 140 541 Eur; 2021 m. – 26,2 proc. arba 121 057 Eur; 2020 m. – 28,2 proc. arba 121 265 Eur). Sąnaudos, lyginant su 2021 metais, buvo didesnės. Darbo užmokesčio sąnaudos didėjo, nes ataskaitiniais metais buvo padidinti atlyginimai.

Einamųjų remontų, medžiagų ir įrankių įsigijimo sąnaudos sudaro 4,3 proc., o tai reiškia, kad 2023 metais tam tikslui išleisti 30 928 Eur (2022 m. – 19 433 Eur; 2021 m. – 20 483 Eur). Šios sąnaudos, lyginant su 2022 metais, padidėjo. Įtakos turėjo tai, kad buvo remontuojamas 3 MW katilas, keičiamas jo vamzdynas.

Sąnaudų dedamoji – mokesčiai (be socialinio draudimo mokesčio) – sudarė apie 0,8 proc. arba 5 501 Eur (2022 m. – 0,8 proc. arba 5 501 Eur; 2021 m. – 1,5 proc. arba 6 765 Eur; 2020 m. – 1,5 proc. arba 6 323 Eur). Mokesčių sąnaudos nesikeitė.

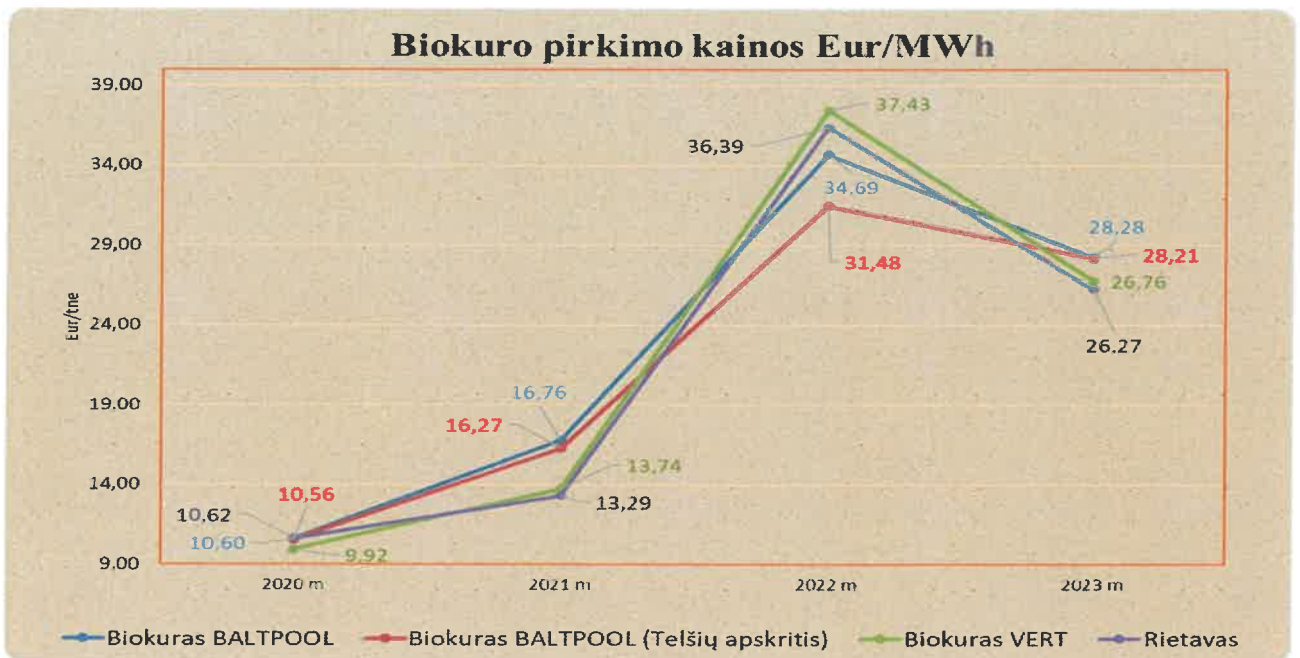
Ataskaitiniais metais valdymo (veiklos) sąnaudos sudarė 11,9 proc. visų sąnaudų. Tai reiškia, kad administracinėms reikmėms šilumos ūkiui per 2023 metus priskaičiuota 85 621 Eur sąnaudų (2022 m. – 11,3 proc. arba 73 978 Eur; 2021 m. – 14,0 proc. arba 64 386 Eur; 2020 m. – 16,5 proc. arba 71 109 Eur). Valdymo išlaidos didėjo, nes ataskaitiniais metais buvo didinami atlyginimai visiems darbuotojams.

Palūkanų sąnaudos, tai šilumos padalinio turto atnaujinimui paimtų paskolų priskaičiuotos palūkanos. Jos 2023 metai sudarė 7,5 % visų sąnaudų ir siekė 53 631 Eur (2022 m. – 5,2 proc. arba 33 737 Eur; 2021 m. – 7,1 proc. arba 32 611 Eur). Palūkanų sąnaudos, išaugūs tarpbankinėms EURIBOR palūkanoms, ženkliai padidėjo.

Visos šilumos padalinio sąnaudos pagaminant ir parduodant šiluminę energiją 2023 m. sudarė 716 628 Eur (2022 m. – 652 683 Eur; 2021 m. – 461 175 Eur; 2020 m. – 429 695 Eur). Už parduotą šiluminę energiją gautos 703 528 Eur pajamos nepadengė patirtų išlaidų, todėl šilumos padalinys praėjusius metus baigė nuostolingai.

Kuro sąnaudos sudaro didžiausią dalį. Bendrovės katilinėms 2023 m. vidutinė piršto sutartinio kuro kaina siekė 26,27 Eur/MWh (2022 m – 36,39 Eur/MWh; 2021 m – 13,29 Eur/MWh; 2020 m – 10,62 Eur/MWh). Pagrindinį biokuro kiekį įmonė pirko BALPOOL biokuro biržoje ir tik labai nedidelį kiekį pagal tiesiogines sutartis iš kitų tiekėjų.

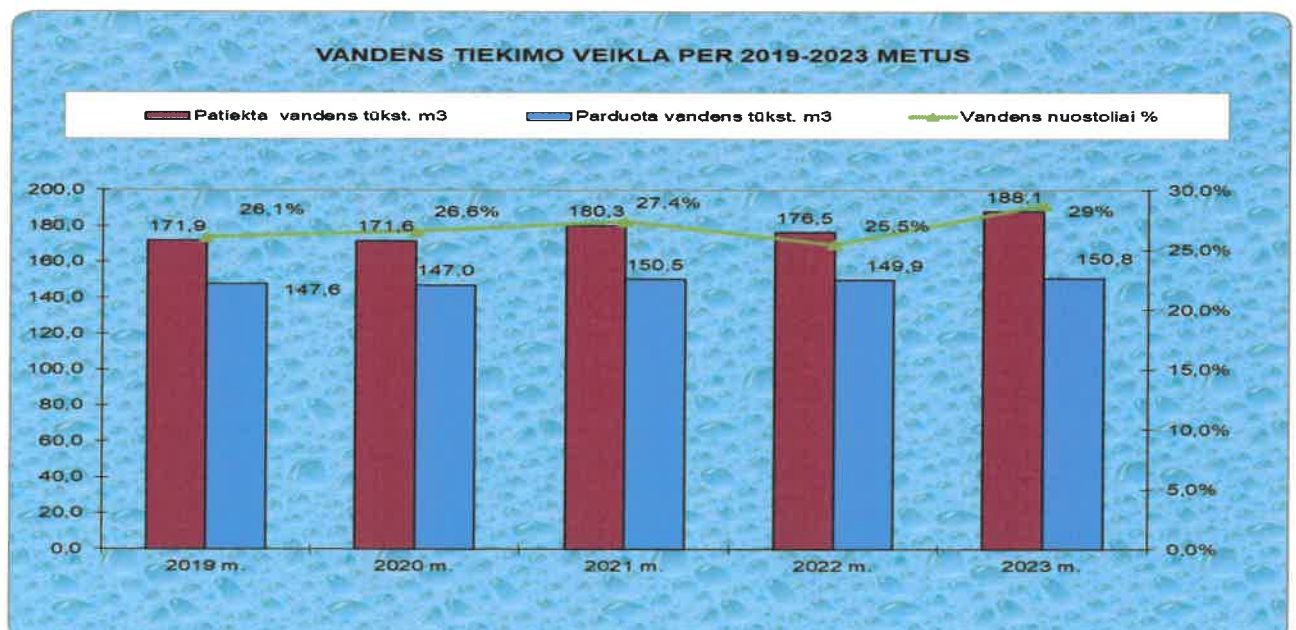
Palyginimui pateikiame energetikos reguliavimo tarybos oficialiai skelbiamas kuro rinkos kainas pagal rūšis Eur/MWh.

Siekiant užtikrinti patikimą paslaugų teikimą, reikalingos investicijos į valdomą turta, todėl bendrovė pagal finansines galimybes jį atnaujina. Savo jėgomis ir apyvartinėmis lėšomis atlikome būtiniausias remonto darbus ir įsigijome tik reikalingiausią įrangą ir prietaisus. Turto atstatymui, remontui ir naujo turto įsigijimui per 2023 metus išleidome 34 500 Eur (2022 m. 15 566 Eur; 2021 m. 12 701 Eur).

2.3. Vandens ūkio padalinio veiklos analizė

Pagrindinė vandens ūkio padalinio užduotis – užtikrinti patikimą vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimą vartotojams, patiriant mažiausiai išlaidų ir padarant minimalią žalą aplinkai. Šis padalinys praėjusiais metais tiekė vandenį ir valė nuotekas Rietavo miesto ir daugeliui Rietavo savivaldybės gyventojų. Padalinys ataskaitinius metus baigė pelningai, gautas 52 649 Eur pelnas. Ankstesni veiklos metai šiam padaliniui buvo nuostolingi (2022 m. – 35 301 Eur; 2021 m. – 3 545 Eur; 2020 m. – 42 326 Eur; 2019 m. – 14 866 Eur). Geriamojo vandens 2022 m. pateikta 188 112 m³ – 6,6 proc. daugiau negu 2022 m. (176 518 m³), išvalyta 290 329 m³ nuotekų – 16,2 proc. daugiau negu 2022 m. (249 916 m³). Išsamesnė informacija ir palyginimai su ankstesniais metais pateikti diagramose.

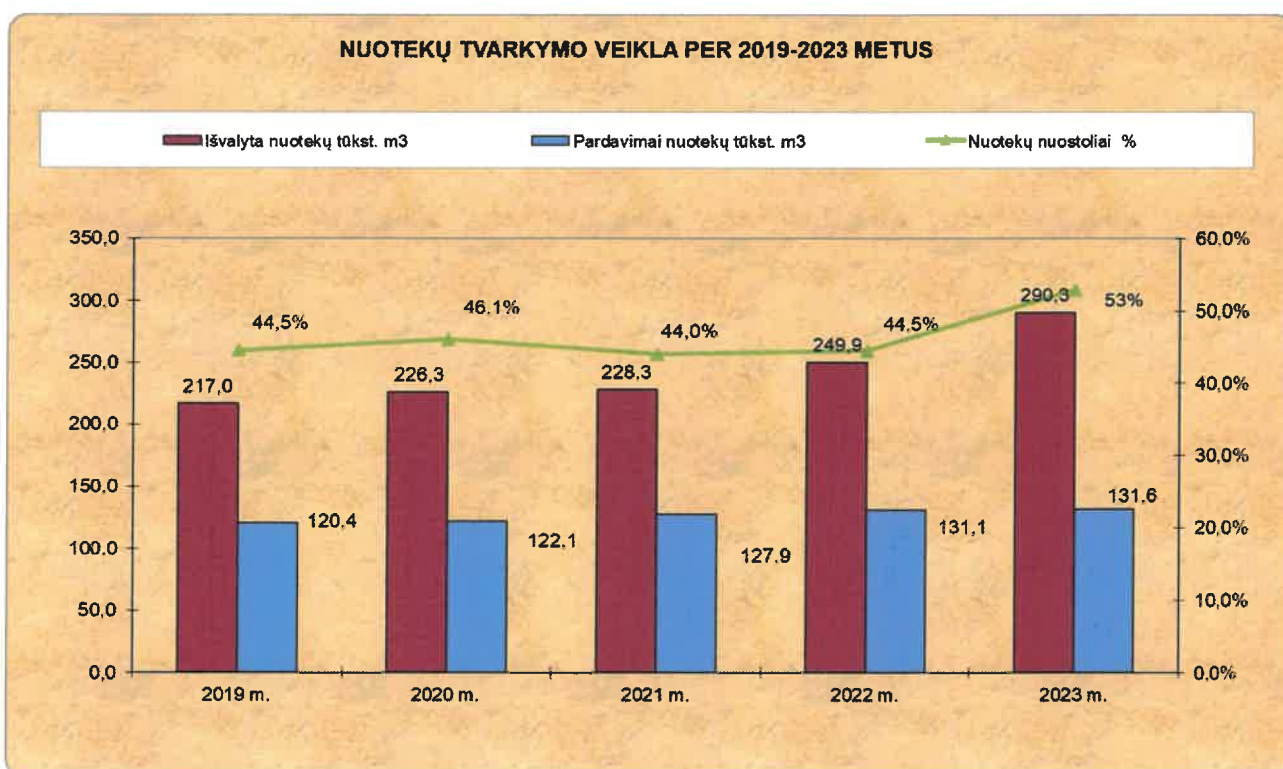

Vartotojai vandenį vartoja gana taupiai, todėl geriamojo vandens pardavimo kiekiai, lyginant su 2022 metais, didėjo. Įgyvendinus investicinius projektus prie vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo tinklų jau prijungti visi norintys vartotojai. Šiuo metu prie tinklų prijungiami pavieniai vartotojai, kurie dėl įvairių priežasčių to nepadarė anksčiau.

Vandens tikrosios netektys, įskaitant ir filtrų praplovimui sunaudotą vandens kiekį, ataskaitiniais metais siekė 28,79 proc., arba 60 978 m³, lyginant su 2022 m., padidėjo (2022 m netektys – 51 286 m³).

Netekčių padidėjimui įtakos turėjo vandentiekio tinklų praplovimui sunaudotas didesnis vandens kiekis. Nevertinant filtrų praplovimui sunaudoto vandens kiekio, ir savoms reikmėms suvartoto vandens nuostoliai sudarė 17,3 proc. Vandens netektims įtakos turi vandentiekio tinklų praplovimui sunaudotas vandens kiekis, apskaitos prietaisų įrengimas, ir savalaikis metrologinis tikrinimas. Šiuo metu vandens apskaitai naudojami prietaisai yra 96,7 proc. patikrinti.

Nuotekų tvarkymo veiklos rezultatai apie išvalytus, parduotus ir infiltruojamus nuotekų kiekius pateikti žemiau esančiame grafike.

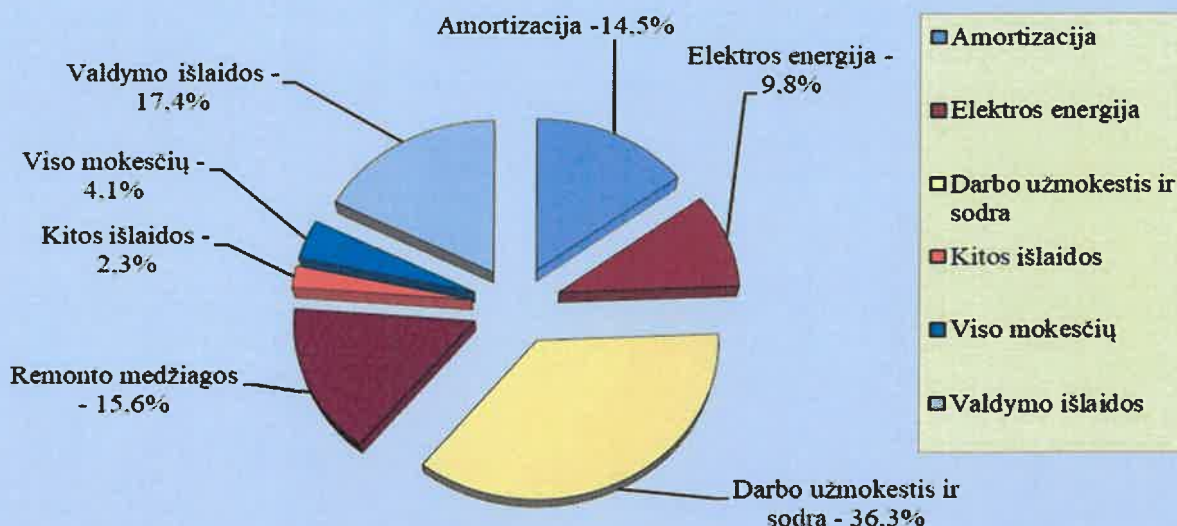

Ataskaitiniais metais didėjo gyventojų išleidžiamų nuotekų kiekiai. Bendras atitekančių nuotekų kiekis už 2023 metus lyginant su 2022 metais, padidėjo 41 719 m³. Tai lėmė, kad daugiau polaidžio ir gruntinio vandens pateko į nuotekų tinklus. Kartu padidėjo ir parduodamų (išvalomų nuotekų kiekis, už kurį gaunamos pajamos) nuotekų kiekis. Infiltracija (nuostoliai) 2023 metais siekė 52,74 proc. Šis skaičius parodo, kad į nuotekų tinklus patenka daug pašalinio vandens (lietaus, tirpstančio sniego), todėl jį mažinti yra gana sunku.

Vandens padalinio vandens išgavimui, tiekimui, nuotekų surinkimui ir išvalymui patiriamos sąnaudos įtakoja šio padalinio veiklos rezultatus.

Vandens padalinio sąnaudų struktūra pateikta žemiau esančioje diagramoje.

VANDENS PADALINIO 2023 METŲ SĄNAUDŲ STRUKTŪRA

Vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo paslaugos teikimo infrastruktūra yra brangi, todėl ir amortizaciniai atskaitymai sudaro nemažą sąnaudų dalį. Vandens padalinio amortizaciniai atskaitymai 2023 metais siekė 95 969 Eur (2022 m. – 68 841 Eur; 2021 m. – 70 758 Eur; 2020 m. – 68 377 Eur), tai yra 14,5 proc. visų sąnaudų. Amortizaciniai atskaitymai 29 600 Eur didėjo, nes buvo nurašytas nebenaudojamas su didele likutine verte turtas. Vandens padalinio turto atstatymui ir naujo turto įsigijimui 2023 metais išleista 14 668 Eur.

Nemažą įtaką paslaugų kainai turi ir mokėjimai už elektrą, nes visi įrenginiai dirba vartojant elektros energiją. Padalinys vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui sunaudavo 459 332 kWh elektros energijos (2022 metais suvartota 441 563 kWh; 2021 metais suvartota 486 292 kWh). Mokėjimams už suvartotą elektros energiją išleista 64 646 Eur ir jie sudaro 9,8 proc. visų sąnaudų (2022 metais buvo išleisti 116 430 Eur; 2021 metais buvo išleisti 45 165 Eur). Stabilizavosi elektros kainos, todėl sąnaudos už suvartotą elektros energiją sumažėjo net 44,5 proc. Vidutinė 2023 metų elektros kaina – 0,141 ct/kWh (2022 m. – 0,264 ct/kWh; 2021 m. – 0,093 ct/kWh).

Didžiausią kaštų dalį (36,3 proc.) sudaro darbo užmokestis (su socialinio draudimo mokesčiu ir atostoginių kaupiniais). Ši sąnaudų dalis 2023 metais buvo 239 669 Eur (2022 m. – 201 767 Eur; 2021 m. – 173 750 Eur). Išlaidos darbo užmokesčiui didėjo, nes buvo didinimas darbuotojų atlyginimas.

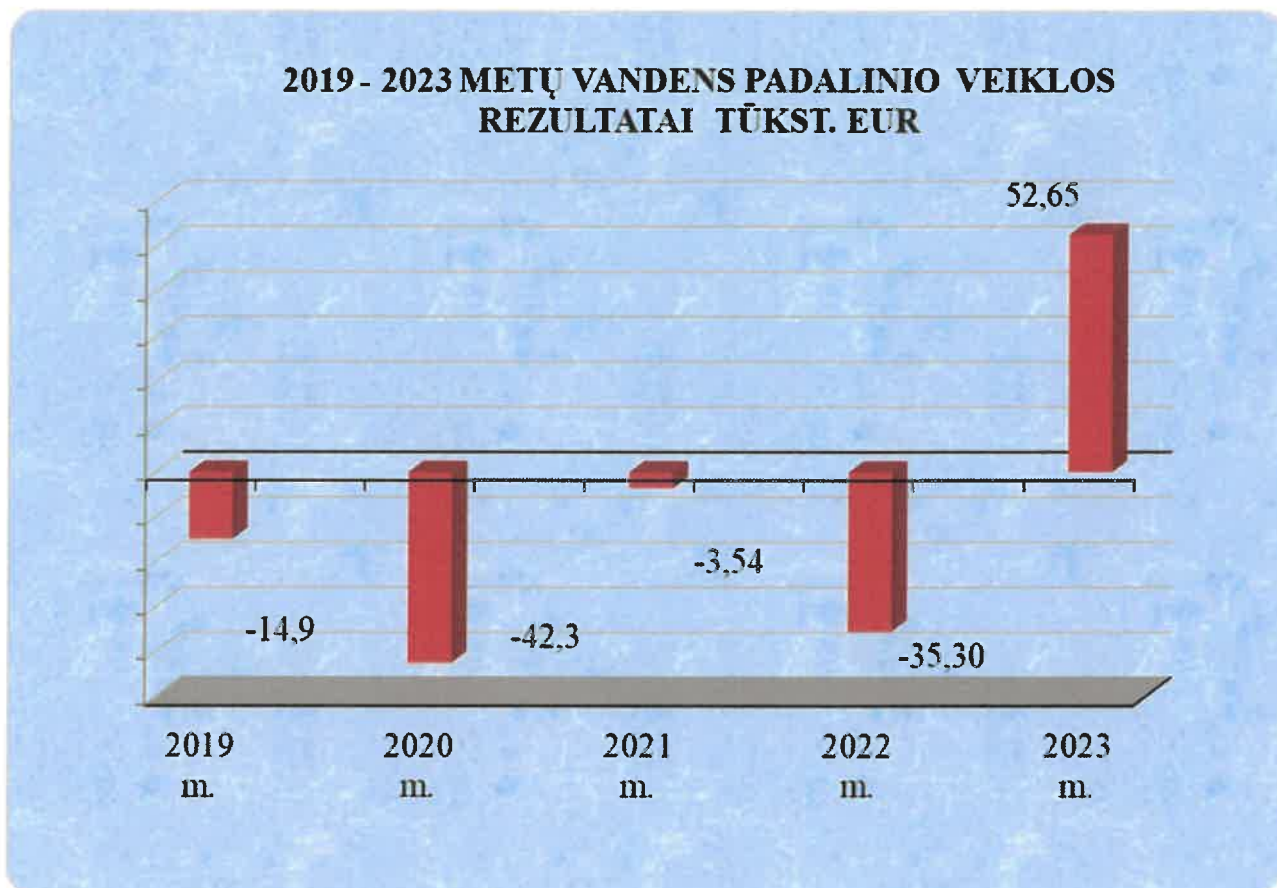
Einamųjų remontų, medžiagų ir įrankių įsigijimo sąnaudos sudaro 15,6 proc., o tai reiškia, kad 2023 metais tam tikslui išleisti 102 663 Eur (2022 m. – 73 758 Eur; 2021 m. – 56 981 Eur). Šios sąnaudos, lyginant su 2022 metais, padidėjo. Įtakos turėjo tai, kad naujų tinklų tiesimui bei gedimų šalinimui ir įrenginių remontui 2023 metais buvo išleista daugiau lėšų.

Mokesčių sąnaudas sudaro pinigai, sumokėti už gamtos taršą (išleidžiamos nuotekos) ir gamtos išteklius (išgautas vanduo). Jie bendrame kaštų balanse sudaro 4,1 proc., pinigine išraiška – 26 954 Eur (2022 m. – 21 753 Eur; 2021 m. – 17 320 Eur). Šie mokesčiai, lyginant su 2022 metais, padidėjo dėl pakilusių tarifų už taršą.

Valdymo sąnaudų dalis sudaro 17,4 proc. Tai – administracijai ir bendram įmonės valdymui reikalingos lėšos, kurios proporcingai dirbtam laikui paskirstomos tarp padalinių. Jos, lyginant su

2022 metais padidėjo ir 2023 metais buvo 114 813 Eur (2022 m. – 96 534 Eur; 2021 m. – 94 156 Eur). Valdymo išlaidos didėjo, dėl padidėjusių atlyginimų.

Už vandens ūkio suteiktas paslaugas 2023 m. buvo gauta 712 322 Eur pajamų, per 2022 m. – 573 215 Eur. Pajamos didėjo, nes nuo vasario 1 dienos buvo taikytos naujos paslaugų kainos, perskaičiuotos dėl elektros kainų didėjimo. Patirtos sąnaudos buvo mažesnės už gautas pajamas, todėl vandens ūkio veikla 2023 metais buvo pelninga. Vandens padalinio pelno - nuostolių kitimas per 2019 – 2023 metus pateiktas grafike.

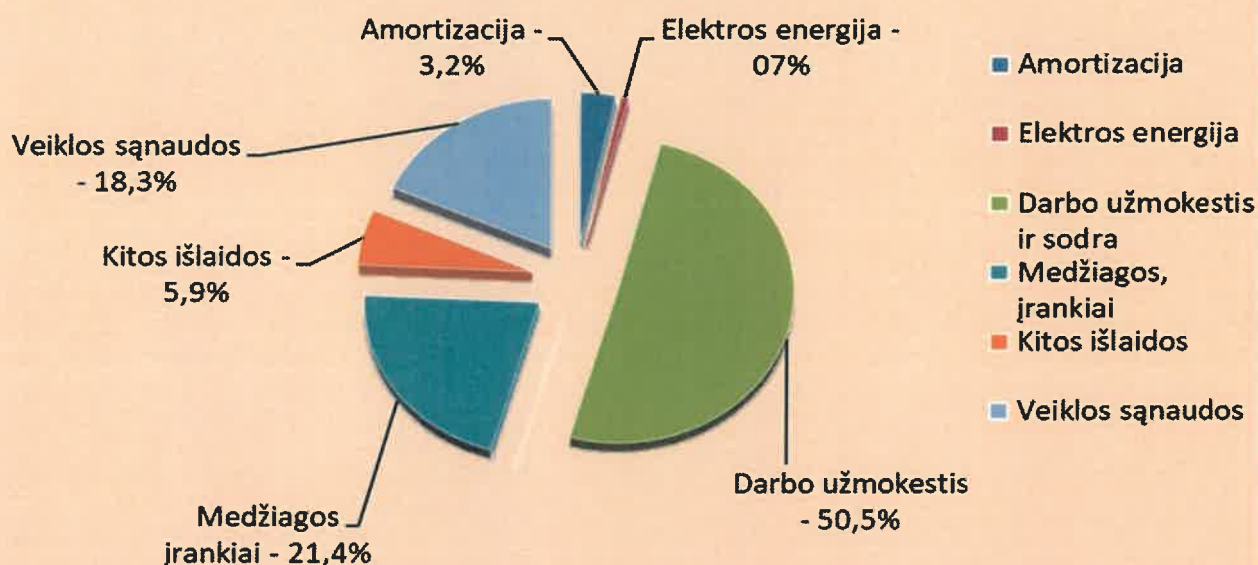
Avaringumo mažinimas ir nepertraukiamo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų užtikrinimas reikalauja daug dėmesio. Šiam tikslui naudojame vandenviečių ir nuotekų siurblių duomenų perdavimo sistemą – gavę pranešimus į mobiliuosius telefonus ir kompiuterį, galime operatyviai reaguoti į gedimus ir juos kuo greičiau pašalinti. Šiuo metu duomenis gauname iš 15 nuotekų siurblių, 10 vandenviečių ir 4 nuotekų valyklų. Ypatinę dėmesį skiriame vandens netektims ir infiltracijai į nuotekų tinklus mažinti, pagal finansines galimybes savo jėgomis keičiame susidėvėjusių tinklų avaringus ruožus ir nesandarius tinklus.

2.4. Energetinio padalinio veiklos analizė

Energetinis padalinys įmonėje atlieka kitus darbus, kurie nėra tiesiogiai susiję su šilumos gamyba ir vandens tiekimu. Esant būtinumui, šis padalinys padeda kitiems padaliniams likviduoti gedimus ir avarijas. Čia dirba kvalifikuoti darbuotojai, jie šalina gedimus įrengimų elektros sistemose, montuoja vandentiekio ir šilumos tiekimo tinklus, prižiūri šilumos punktus pagal rangos sutartis Rietavo savivaldybės įmonėms ir gyventojams, eksploatuoja gatvių apšvietimo tinklus, atlieka kitus darbus.

Energetinio padalinio sąnaudų struktūra pateikta žemiau esančioje diagramoje.

ENERGETINIO PADALINIO 2023 METŲ SĄNAUDŲ STRUKTŪRA

Praėjusiais metais energetinis padalinys atliko darbų už 179 118 Eur (2022 m. – už 192 428 Eur; 2021 m. – už 102 314 Eur). Šio padalinio veikla ataskaitiniais metais buvo nuostolinga, metinis nuostolis siekė 4 505 Eur (2022 m. – 44 909 Eur pelnas; 2021 m. – 22 071 Eur nuostolis). Energetinio padalinio pajamos mažėjo, nes buvo atlikta mažiau darbų pagal sutartis.

Didžiausia sąnaudų dalis tenka darbo užmokesčiui, įskaitant ir sodros mokesčius, nes šio padalinio atliekami darbai remiasi žmogiškaisiais išteklių. Bendroje sąnaudų sumoje jie sudaro 50,5 proc. ir siekia 91 204 Eur (2022 m. – už 73 875; 2021 m. – už 63 899 Eur). Sąnaudos didėjo, nes buvo didinami darbuotojų atlyginimai.

Nuo šio padalinio turimo ilgalaikio turto priskaičiuojami 5 913 Eur amortizacinių atskaitymų. Sąnaudų struktūroje jie sudaro 3,2 proc. (2022 m. priskaičiuota 2 667 Eur 2021 m. priskaičiuota 2 567 Eur). Sąnaudos 919 Eur didėjo, nes buvo nurašytas nebetinkamas naudoti turtas su likutine verte ir priskaičiuota amortizacinių nuo naujai įsigyto turto.

Padalinys medžiagoms ir įrankiams per ataskaitinius metus išleido 39 210 Eur, o tai sąnaudose sudaro 21,4 proc. (2022 metais – 32 933 Eur; 2021 metais – 27 110 Eur). Šios sąnaudos per ataskaitinius metus didėjo, nes kilo medžiagų kainos, reikėjo įsigyti daugiau medžiagų darbams, atliekamiems pagal sutartis.

Veiklos arba administracinės sąnaudos, kaip ir kitiems padaliniais, priskiriamos proporcingai darbuotojų dirbtam darbo laikui. Jos sudaro 18,3 proc. visų sąnaudų ir siekia 33 648 Eur (2022 m. – 23 686 Eur; 2021 m. – 20 981 Eur). Valdymo išlaidos didėjo, nes buvo didinami atlyginimai darbuotojams.

Šio padalinio darbuotojai dirba specialius darbus, todėl yra specialiai parengti ir apmokyti. Žinoma, be apmokyto personalo padalinys turi turėti techninių priemonių ir specialių įrankių šiems darbams atlikti. Turimos priemonės leidžia vykdyti visas šiam padalinui priskirtas funkcijas.

3. Aplinka ir personalo klausimai

3.1. Ekonominės sąlygos

Ekonominės sąlygos, lyginant su ankstesniais metais, nekito. Bendrovės teikiamos šilumos ir karšto vandens, šalto vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugos Savivaldybės teritorijoje yra monopolinės ir konkurencijos neturi. Įmonė savo paslaugas parduoda tokiomis kainomis, kokias nustato Rietavo savivaldybės taryba ir Valstybinė energetikos reguliavimo taryba. Šiluminės energijos ir karšto vandens tiekimo paslaugų pardavimai priklauso nuo gamtinių sąlygų ir pastatų apšiltinimo, todėl įmonės galimybės didinti pardavimus gana ribotos ir ypač sumažėjęs arba visai nutrauktas buvusios Žemaitijos kolegijos pastatų šildymas. Šalto geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų pardavimo apimtys gali didėti, nes Rietavo mieste, Medingėnų, Pelaičių gyvenvietėse įrengta infrastruktūra leidžia didinti vartotojų skaičių. Į tai įmonė kreipia didelį dėmesį ir ragina gyventojus jungtis prie centralizuotų tinklų, teikia prijungimo paslaugas išsimokėtinai, bet mažėjantis gyventojų skaičius neleidžia padidinti pardavimų.

Pagrindinė įmonėje naudojama žaliava – medienos atliekų kuras. Rietavo savivaldybės teritorija miškinga, čia ir aplinkiniuose rajonuose gerai išvystyta medienos apdirbimo pramonė, todėl nėra sunkumų apsirūpinant kuru. Įmonė, vadovaudamasi Energijos išteklių rinkos įstatymu, kuris reglamentuoja, kad biokuro įsigijimo energijos išteklių biržoje būdai turi būti teikiama pirmenybė prieš kitus teisės aktuose numatytus energijos išteklių įsigijimo būdus. Nuo 2020 metų rugsėjo mėnesio biokuro pagrindinį kiekį įsigijo biokuro biržoje. Lyginant su 2022 metais biokuro kainos energetinių išteklių rinkoje mažėjo.

3.2. Politinė aplinka

Įmonės teikiamų šilumos ir karšto vandens tiekimo, šalto vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainas reguliuoja Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ir Rietavo savivaldybės taryba. Kainų apskaičiavimo metodikos ir kiti teisės aktai, nusakantys kainų reguliavimo sritį, dažnai keičiami, o tai apsunkina įmonės darbą, nes privaloma reaguoti į pakeitimus ir atitinkamai keisti savo dokumentus.

Valstybė iki šiol didelį dėmesį skyrė vandentvarkos ūkio sutvarkymui, projektų įgyvendinimui buvo skiriama ES parama ir Valstybės biudžeto lėšos. Neramina tai, kad naujam finansavimo periodui numatytas tik 50 proc. projektų finansavimo intensyvumas, skiriant subsidiją tik projektą įgyvendinus skolintomis lėšomis. Be to, kol kas neplanuojama finansuoti mažesnių nei 200 gyventojų turinčių gyvenviečių vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtros. Lėšų savo dalies prisidėjimui prie įgyvendinamų projektų, įmonė gauna iš Savivaldybės biudžeto arba skolinasi iš bankų ir šių paskolų palūkanas įskaičiuoja į kainas, todėl kyla paslaugų kainos. Atsižvelgiant į tai, kad investicijos į infrastruktūrinius projektus yra gana didelės, o projektų atsiperkamumas gana ilgas, projektų finansavimo intensyvumas turėtų būti didesnis.

3.3. Techniniai ir technologiniai veiksniai

UAB „Rietavo komunalinis ūkis“ šilumos gamybos, perdavimo ir pardavimo veiklos patiriamos sąnaudos skaičiuojant bazines šilumos kainas lyginamos su V grupės įmonių lyginamosios analizės rodikliais (pardavimai mažesni negu 25 tūkst. MWh) ir, atsižvelgiant į vidutinius dydžius, nustatomos būtinios šilumos tiekimo sąnaudos, jos įtraukiamos į šilumos kainą. Šilumos bazinę kainą Rietavo savivaldybės taryba patvirtino 2022 metų vasarą, o perskaičiuotą 2023 metų vasarą. Patvirtinta bazinė kaina galios trejus metus ir kiekvienais metais perskaičiuojama atsižvelgiant į infliaciją, parduotą šilumos kiekį ir kitus nuo įmonės nepriklausančius faktorius.

2015 metų pabaigoje kartu su Rietavo savivaldybe pavyko pastatyti naują katilinę. Katilinės statybai buvo panaudotos Valstybės investicijų programos lėšos, iš LAAIF gauta parama 3MW galios vandens šildymo katilo ir kondensacinio ekonomizerio įsigijimui, Rietavo savivaldybės ir

įmonės lėšos. Katilinės eksploatavimo metai parodė, kad tai buvo labai gera investicija, kuri leido sumažinti šilumos gamybos savikainą.

Bendrovė aptarnauja 14 vandenviečių. Daugumoje vandenviečių vanduo tiekiamas dažnuminių pavarų, kurios vandentiekio tinkle palaiko nustatytą slėgį, pagalba. Rietavo mieste vandens tiekimui naudojamas vandens bokštas. Įgyvendinus vandens gerinimo įrenginių įrengimo projektus, nuo 2012 metų beveik visas vartotojams tiekiamas vanduo atitinka higienos normų pagal geležies ir amonio kiekį reikalavimus.

Įmonė aptarnauja 6 atskirus nuotekų tinklus, kuriais nuotekos surenkamos iš gyventojų ir kitų abonentų. Jos per 26 nuotekų siurblių perpumpuojamos į 4 biologinius nuotekų valymo įrenginius ir 1 septiką.

Vandens ūkio padalinyje naudojama įranga nuotekų valymui ir geriamajam vandeniui ruošti yra geros būklės ir gali užtikrinti kokybišką paslaugų teikimą. Kiek blogesnė situacija su gyvenviečių eksploatuojamais senaisiais vandentiekio ir nuotekų šalinimo tinklais. Dėl technologinių procesų ruošiant geriamąjį vandenį, dalis geležies oksiduoja jau vandens tiekimo vamzdyje, o liekamasis deguonis paspartina metalinių vamzdžių koroziją, todėl, įvykus avarijai tinklese arba labai padidinus suvartojimą, padidėja vandens tekėjimo greitis ir geležies oksidas geriamąjį vandenį nudažo rudai, padidėja drumstumas. Siekiant atstatyti geriamojo vandens kokybę, turime vykdyti vandens tiekimo tinklų praplovimo darbus.

3.4. Ekologiniai veiksniai

Įmonės veikla glaudžiai susijusi su ekologija. Bendrovė savo paslaugų teikimui naudoja gamtos išteklius (požeminį vandenį), į aplinką išleidžia iki reikalaujamų normų išvalytas nuotekas, kūrendama biokurą į atmosferą išmeta kuro degimo teršalus, naudoja kurą transportui. Už poveikį gamtai įmonė į valstybės biudžetą moka gamtos išteklių mokestį (už išgaunamą požeminį vandenį), už išleidžiamas nuotekas ir deginamą kurą – taršos mokestį. Per ataskaitinius metus įmonė vykdė veiklą pagal įmonei išduotą taršos leidimą, vykdė visus šiame leidime numatytus monitoringus. Didėjantys ekologiniai mokesčiai, didėjančios gamtos išteklių kainos turi įtakos teikiamų paslaugų galutinėms kainoms.

3.5. Personalas

Ataskaitiniams metams bendrovėje buvo patvirtinti 33 etatai. Administracijai buvo patvirtinti 6,5, šilumos ūkio padaliniui – 8,75 vandens ūkio padaliniui – 13,0, energetinio ūkio padaliniui – 3,75, pardavimų veikloje – 1. Metų pabaigoje bendrovėje dirbo 33 darbuotojai.

Įmonėje veikia įrenginiai, priskirti prie potencialiai pavojingų, atliekami darbai, priskirti prie pavojingų, todėl darbuotojai yra specialiai apmokyti ir nustatytu laiku atestuojami.

Administracijoje dirbantys darbuotojai yra apmokyti ir moka dirbti su įvairiomis kompiuterinėmis programomis.

Įmonės darbuotojams mokamas atlyginimas atitinka teisės aktų reikalavimus, pagal darbuotojų pageidavimą ir atsižvelgiant į gamybos ypatumus jie išleidžiami atostogų. Dirbantieji yra apdrausti nuo nelaimingų atsitikimų darbe, skiepijami nuo erkinio encefalito.

Siekiant kelti dirbančiųjų profesinį pasirengimą, darbuotojai dalyvauja su profesine veikla susijusiuose seminaruose, mokymuose.

4. Metinės finansinės ataskaitos

Metinę finansinę ataskaitą sudarantys dokumentai – balansas, pelno (nuostolių) ataskaita, pinigų srautų ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčio ataskaita ir aiškinamasis raštas – pateikiami atskiruose prieduose.

Minėtose finansinėse ataskaitose pateikti skaičiai detaliam išnagrinėti aiškinamajame rašte.

5. Akcijos

Bendrovės įstatinis kapitalas metų pradžioje buvo 1 597 318 Eur. Jis padalintas į 55 156 vardines akcijas. Vienos akcijos nominali vertė – 28,96 Eur. Įmonės įstatinis kapitalas praėjusiais metais buvo 72 000 Eur didinimas piniginiu akcininko įnašu investuotu į geriamojo vandens ir šilumos tiekimo tinklų plėtrą, autobokštelių įsigijimą. Po padidinimo 2023 gruodžio 31 dienai pasirašytas ir visiškai apmokėtas bendrovės įstatinis kapitalas yra 1 669 312 Eur. Visos bendrovės akcijos priklauso Rietavo savivaldybei. Sandorių su bendrovės akcijomis nebuvo.

Informacija apie akcijas

1 lentelė

Savos akcijos	Skaičius	Nominali vertė Eur	Įstatinio kapitalo dalis %
1. Ataskaitinio laikotarpio pradžioje turėtos akcijos	55 156	28,96	100
2. Per ataskaitinį laikotarpį anuliuotos akcijos	-	-	-
3. Per ataskaitinį laikotarpį perleistos akcijos	-	-	-
4. Per ataskaitinį laikotarpį įsigytos akcijos	2486	28,96	-
5. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje turėtos akcijos (1)+(2)-(3)-(4)	57 642	28,96	100

6. Filialai ir atstovybės

Bendrovė filialų ir atstovybių neturi. Pirminė apskaita ir ekonominė analizė atliekama pagal atskirus padalinius, todėl galima padaryti išvadas apie šių padalinių veiklą. Visos gamyboje esančios sąnaudos paskirstomos ir ekonominė analizė daroma šilumos ūkio, vandens ūkio ir energetinio ūkio padaliniais. Visų trijų padalinių veikla buvo detalai išnagrinėta aukštesnėse pranešimo dalyse.

7. Svarbūs įvykiai

Ataskaitiniu laikotarpiu svarbiu su įmonės veikla susijusiu įvykiu galima laikyti 2023-06-08 dienos Rietavo savivaldybės sprendimą Nr. T1-39 „Dėl UAB „Rietavo komunalinis ūkis“ įstatinio kapitalo didinimo“.

Ataskaitiniais metais tęsiamas ir įgyvendintas „Šilumos tiekimo tinklų įvadų Laisvės g. 31, Rietavo m. sav., statybos projektas“. Projektas buvo įgyvendinamas bendrovės pajėgumais, nutiesta apie 50 m šilumos tinklų ir vykdomi vartotojo pajungimo prie nutiestų tinklų darbai.

Praėjusiais metais įmonės pajėgumais buvo pradėtas įgyvendinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklų plėtros projektas „Vandentiekio ir nuotekų plėtros Rietavo sen., Pelaičių kaime supaprastintas projektas“.

8. Veiklos planai ir prognozės

UAB „Rietavo komunalinis ūkis“ valdyba 2019 metų spalio 24 dienos sprendimu Nr. V4-6-(1.7) patvirtino įmonės 2019-2023 metų Strateginį veiklos planą. Plane nustatytos UAB „Rietavo komunalinis ūkis“ stiprybės, silpnybės, galimybės ir grėsmės, tai pat šiame plane numatyti siektini veiklos tikslai ir pasiektų veiklos tikslų vertinimo rodikliai. Iš 11 siektinų rodiklių įmonė pasiekė 8.

Bendrovė ir toliau numato vykdyti įstatuose numatytą veiklą – gaminti ir parduoti šilumą ir karštą vandenį, vykdyti šilumos ir karšto vandens sistemų priežiūrą daugiabučiuose namuose, tiekti geriamąjį vandenį ir tvarkyti nuotekas.

Numatoma užbaigti plėsti vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo tinklus Pelaičių kaime.

9. Tyrimų ir plėtros veikla

Įmonė, vadovaudamasi teisės aktų reikalavimais, pagal su Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba suderintą grafiką, atlieka planinius nuolatinės ir periodinės programinės priežiūros geriamojo vandens tyrimus, kurių rezultatai skelbiami bendrovės interneto svetainėje www.rietkom.lt.

Vadovaudamasi įmonei išduotu taršos leidimu, įmonė vykdo Rietavo miesto vandenvietės poveikio požeminiam vandeniui monitoringo programą ir tyrimų rezultatus teikia Aplinkos apsaugos departamentui. Atsižvelgdama į taršos leidimo reikalavimus vykdo atitekančių ir išleidžiamų į aplinką nuotekų tyrimus ir jų rezultatus pateikia Aplinkos apsaugos departamentui.

Įgyvendinti vandentvarkos projektai išplėtė Rietavo miesto, Tverų, Pelaičių ir Medingėnų centralizuoto vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklus, todėl dar neprisijungę prie tinklų gyventojai gali jungtis ir gauti geros kokybės geriamąjį vandenį, neteršdami gamtos tvarkyti nuotekas. Vartotojų rato plėtimu suinteresuota ir mūsų įmonė, todėl norintiems prisijungti prie tinklų gyventojams teikiame visokeriopą pagalbą.

10. Finansinės priemonės

Visa išsami informacija apie finansines priemones pateikta finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

Direktorius

Alvydas Rojus